

Rheoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru, a osodwyd gerbron Senedd Cymru o dan adran 25(2) o Ddeddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (dccc 1), i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru o fewn 28 o ddiwrnodau gan ddechrau â'r diwrnod y gwnaed y Rheoliadau, gan ddiystyru unrhyw gyfnodau diddymu neu pan fo toriad am fwy na 4 diwrnod.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2024 Rhif 1311 (Cy. 220)

**TRETH TRAFODIADAU TIR,
CYMRU**

**Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir
(Bandiau Treth a Chyfraddau Treth)
(Cymru) (Diwygio) 2024**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir (Bandiau Treth a Chyfraddau Treth) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/128 (Cy. 32)) ("Rheoliadau 2018") er mwyn mewnosod cyfraddau treth canrannol diwygiedig ar gyfer y bandiau treth sy'n gymwys i drafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch.

Mae rheoliad 3 yn cymhwyso'r cyfraddau treth canrannol diwygiedig i'r trafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch pan fo'r dyddiad y mae'r trafodiad yn cael effaith ar neu ar ôl 11 Rhagfyr 2024.

Mae rheoliad 4 yn mynd ymlaen i nodi eithriad. Pan fo'r dyddiad y mae trafodiadau o'r fath yn cael effaith ar neu ar ôl 11 Rhagfyr 2024, ond pan ymrwymwyd i gontractau neu y cyflawnwyd y contract hwnnw yn sylweddol cyn 11 Rhagfyr 2024, bydd y cyfraddau treth canrannol blaenorol yn dal i fod yn gymwys, oni bai bod un o'r eithriadau a nodir yn rheoliad 5 yn gymwys.

Mae rheoliad 6 yn nodi'r bandiau treth a'r cyfraddau treth canrannol diwygiedig a fydd yn gymwys i drafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal asesiadau effaith rheoleiddiol mewn perthynas

â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth: Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ ac ar wefan Llywodraeth Cymru ar www.llyw.cymru.

Rheoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru, a osodwyd gerbron Senedd Cymru o dan adran 25(2) o Ddeddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (dccc 1), i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru o fewn 28 o ddiwrnodau gan ddechrau â'r diwrnod y gwnaed y Rheoliadau, gan ddiystyru unrhyw gyfnodau diddymu neu pan fo toriad am fwy na 4 diwrnod.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2024 Rhif 1311 (Cy. 220)

**TRETH TRAFODIADAU TIR,
CYMRU**

**Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir
(Bandiau Treth a Chyfraddau Treth)
(Cymru) (Diwygio) 2024**

Gwnaed am 9.05 a.m. ar 10 Rhagfyr 2024

*Gosodwyd gerbron Senedd
Cymru am 5.45 p.m. ar 10 Rhagfyr 2024*

Yn dod i rym 11 Rhagfyr 2024

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adrannau 24(1) a 78(1) o Ddeddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017(1).

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir (Bandiau Treth a Chyfraddau Treth) (Cymru) (Diwygio) 2024.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 11 Rhagfyr 2024.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn, ystyr “Rheoliadau 2018” yw Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir (Bandiau Treth a Chyfraddau Treth) (Cymru) 2018(1).

(2) Mae i eiriau ac ymadroddion a ddefnyddir yn y Rheoliadau hyn yr un ystyr ag sydd iddynt yn Neddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017.

Cymhwyso

3. Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas â thrafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch sydd â dyddiad cael effaith sydd ar neu ar ôl 11 Rhagfyr 2024.

4. Ond nid yw'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas ag unrhyw drafodiad a grybwyllir yn rheoliad 3—

- (a) y rhoddir effaith iddo yn unol â chontract yr ymrwymwyd iddo ac a gyflawnwyd yn sylweddol cyn 11 Rhagfyr 2024, neu
- (b) y rhoddir effaith iddo yn unol â chontract yr ymrwymwyd iddo ond nas cyflawnwyd yn sylweddol cyn 11 Rhagfyr 2024 ac nad yw wedi ei eithrio gan reoliad 5.

5. Mae trafodiad wedi ei eithrio gan y rheoliad hwn os yw'n drafodiad a bennir yn rheoliad 3 y rhoddir effaith iddo yn unol â chontract yr ymrwymwyd iddo cyn 11 Rhagfyr 2024 ac—

- (a) pan geir unrhyw amrywiad i'r contract, neu pan aseir hawliau o dan y contract, ar neu ar ôl 11 Rhagfyr 2024,
- (b) pan roddir effaith i'r trafodiad o ganlyniad i arfer unrhyw opsiwn, hawl rhagbrynu neu hawl debyg ar neu ar ôl 11 Rhagfyr 2024, neu
- (c) pan geir, ar neu ar ôl 11 Rhagfyr 2024, aseiniad, is-werthiant neu drafodiad arall yn ymwneud â'r cyfan neu ran o bwnc y contract, y caiff person heblaw'r prynwr o dan y contract hawlogaeth i alw am drosglwyddiad o ganlyniad iddo.

Diwygio Rheoliadau Treth Trafodiadau Tir (Bandiau Treth a Chyfraddau Treth) (Cymru) 2018

6. Yn yr Atodlen i Reoliadau 2018, yn lle Tabl 2 rhodder—

---

(1) O.S. 2018/128 (Cy. 32), a ddiwygiwyd gan O.S. 2020/1618 (Cy. 339), rheoliad 6(1) a (2); mae offerynnau diwygio eraill, ond nid yw'r un ohonynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.

“Tabl 2: Trafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch

<i>Band treth</i>	<i>Y gydnabyddiaeth berthnasol</i>	<i>Y gyfradd dreth ganrannol</i>
Y band treth cyntaf	Nid mwy na £180,000	5%
Yr ail fand treth	Mwy na £180,000 ond nid mwy na £250,000	8.5%
Y trydydd band treth	Mwy na £250,000 ond nid mwy na £400,000	10%
Y pedwerydd band treth	Mwy na £400,000 ond nid mwy na £750,000	12.5%
Y pumed band treth	Mwy na £750,000 ond nid mwy na £1,500,000	15%
Y chweched band treth	Mwy na £1,500,000	17%”.

Mark Drakeford

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a’r Gymraeg, un o Weinidogion Cymru
Am 9.05 a.m. ar 10 Rhagfyr 2024